

דבר חודש בחודשו

בס"ד

מתורתו של הגאון הגדול רבי יואל שוורץ שליט"א

עלון 40 - אלול תשעט'

סיכום בחירות אלול תשעט'

וְזוֹפֵן יִטְוֶה (משלי כא א). ראש הממשלה הראשון של המדינה למרות היותו רחוק מיהדותו אמר: מי שאינו מאמין בארץ ישראל בניסים הוא לא ריאליסט! עוד הוסיף ואמר: אני הייתי הקברניט של הספינה והרבה פעמים היא סטתה מהכיוון שנהגתי אותה והיא צדקה.

לאור האמור, אנו מבינים היטב מדוע המפלגות החרדיות הנשמעות לדעת תורה מצליחות יותר מאלו שאין גדולי תורה מחליטים על דרכם.

דבר שני שהבחירות התייחדו הפעם, במלחמה נגד קודשי ישראל שמייצגים אותם המפלגות החרדיות, השנאה של החילונים המוסתנים הביאה לשנאה המוכרת לנו מאז אותה תקופה שאינה זכורה לטוב - בזמן שהממשלה חיפשה את הילד יוסליה שהוברח לארצות הברית, כדי שהוריו - שהתכוונו אז לשוב לרוסיה הכפרנית - לא יקחו אותו מסבו שהתחנך אצלו להיות שומר תורה ומצוות.

וזה נרמז גם בפרשה, כתוב בסמוך לחיוב ציות לחכמי התורה: (דברים יז יד, טו) **כִּי תֵבֵא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הַשֵּׁם אֱלֹהֶיךָ יִתֶּן לָךְ וּרְשִׁיתָהּ וַיִּשְׁבְּתָהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָהּ עָלַי מִלֶּךְ כָּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבָתִי. מִקֶּרֶב אֲזוּיָה תִשָּׂים עָלַי מִלֶּךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עָלַי אִישׁ זָכְרִי אֲשֶׁר לֹא אֲזוּיָה הוּא.** המילה 'הציונות' היא בגימיטריה שווה לגימ' של המילה 'המתיוונים'. וסופי תיבות של המילים משמאל לימין יאל הארץ אשר ה' יוצרות את המילה "הרצל" שרצה להקים מדינה שתהיה מדינה ככל המדינות. ולכן כנראה משמים

סובבו שבקונגרס הציוני נידונה הצעה להקים מדינה באוגנדה ללמדנו שציונות אינה קשורה כלל לציון. וגם גוש השמאל מצרף אליו את הערבים ועובר על 'לא תוכל לתת עליך איש נוכרי'.

[מפלגת העבודה חתמה חוזה עם מפלגה ערבית, גם התנגדות מפלגות השמאל להעמיד מצלמות בקלפיות היא קשורה עם השותפות עם הערבים כיוון שעיקר הזיופים היו במגזר הערבי, לכן דברי הכתוב שאסור להעמיד עלינו שלטון נוכרי נרמזות בפרשה הן מצד הרצון להיות מדינה חילונית ככל הגויים והן משום הרצון לשתף נוכרים בשלטון, ולא סתם נוכרים אלא שנאי ישראל הרוצים להרוס את המדינה, וזה דומה ממש למלחמת המתיוונים בשומרי התורה ששיתפו פעולה עם היוונים בגלל רצונם להיות כמותם], לפי מסורת הקבלה, עמלק יהיה מעורב בתוך עם ישראל, והחפץ חיים אמר על היבסקצייה - הקבוצה הקומוניסטית היהודית שלחמה נגד היהדות שהם עמלק. הבחירות היו בשבוע אחר פרשת זכור את אשר עשה לך עמלק. וביום בו עברו שמונים שנה מאז פרוץ מלחמת עולם השנייה בה עמלק ערך שואה בעם ישראל.

על הסקרנות לדעת תוצאות סקרים והמדגם

הושענא נפש מבהלה (מתפילת ה'הושענות').
"מתון מתון ד' מאות זוזי שוויא" (ברכות כ, א).
הבחירות מזמנות הרבה ניסיונות לאדם, ואחד מהם, הוא נסיון הסקרנות, לדעת מי כנראה יזכה בבחירות, ועוד יותר מסקרן מי זכה. כך שהמילה 'סקר' שמשמעותה מדגם הנעשה לפני הבחירות, מתאימה מאוד, כי הוא מבטא גם את תכונת הסקרנות השלילית של טבע האדם. תכונת הסקרנות נטועה גם

קעת עברנו אאת הבחירות, בפרשת שופטים יש רמז לבחירות שהיו השנה.

נאמר: "...וַיִּשְׁמְרֵת לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרֶה. עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֶה וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֵאמְרוּ לָךְ תַּעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ יָמִין וּשְׂמאל" (דברים יז יא). יש כאן רמז, לשמוע בקול גדולי ישראל, למה שהם יאמרו, ולא להצביע למפלגות הימין וכל שכן לא למפלגות השמאל. הבחירות השנה התייחדו בכמה עניינים המיוחדים למערכת הבחירות; בזה שגושים ימין ושמאל הם במרכז העניינים. החרדים אינם בוחרים מעצמם אלא מצביעים לפי הוראת גדולי הדור, וגם חברי הכנסת מטעם המפלגות החרדיות מחכים למוצא פי גדולי ישראל, ואין להם החלטה עצמית. וזה בכלל ציווי המשנה באבות, פרק א': **"עֲשֵׂה לְךָ רֵצִי"** וכמו שפרשו מפרשי המשנה, שאפילו אינו גדול ממך, עשהו לרב עליך, ולמה?

א. כי ממונה על הציבור הוא זוכה לכך משמים, ככתוב **"וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֵאשִׁי"** (דהיי"א כט יא) ודרשו רז"ל שכל מינוי של שררה אפילו הממונה על חלוקת המים לשדות הוא עניין שנעשה על ידי ההשגחה העליונה.

ב. דבר שני: הממונה על הציבור כיוון שהוא אחראי על ענייני הציבורי, לפני שהוא מחליט החלטה ובפרט החלטה שהיא גורלית, הוא שוקל בכובד ראש ולא נגרר אחר תחושת הרגש הספונטנית, ולרוב הוא גם מתייעץ עם מומחים לדבר וככתוב **"...וְהִתְיַעַר בְּרֵב יוֹעֵץ"** (משלי יא יד).

ג. למנהיג ציבור יש לו מעט פחות נגיעות אישיות כמו שיש לחברי כנסת רגילים, וכבר לימדה תורה שהם עיני העדה גם בגלל זה, שהרי כתוב במדבר טו לט **"...וְלֹא תִתְרוּ אֲזוּרֵי לְבַבְכֶם וְאֲזוּרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֵיִם אֲזוּרֵיֶיכם"**. ופירשו רז"ל: (טור אורך החיים, סימן א) **"עין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים"**. והנה יש לתמוה, הרי בכתוב נאמר להפך: לא תתורו אחר לבבכם לפני ואחרי עיניכם? כי באמת העין רואה את שהלב חומד. לדוגמה; בעל ואישה מבקרים בביתם של זוג צעיר, הבעל יבחין בעיקר בארון המלא ספרים, והאישה במטבח המשוכלל.

ולכן שלמה אמר: **"וְלִבִּי רָאָה הִרְבֵּה זֻכְמוֹ וְדַעַת"**, (קוהלת א טז) כי היתה לו חמדה לחכמה. וכמו שכתב רש"י על העזתו של קורח לחלוק על משה, **למרות שאמר משה שרק אחד יינצל!** מכיון, שקורח עינו הטעתו, ראה ברוח הקודש את שמואל יוצא מחלצו ושורה של משוררים במקדש, אמר כל הגדולה הזאת ממני ואני אדום, ולא ראה נכונה, שבניו חזרו בתשובה ומהם תצא כל אותה גדולה. ומוסיף רש"י משפט זה: **"ומשה היה רואה!"** הכוונה בזה: **קורח שרצה בגדולה, היה משוחד וראה את העניין כפי רצונו, ואילו לא הייתה לו נגיעה, הוא היה רואה את האמת כמו משה שלא היתה לו נגיעה.**

ד. למנהיג ציבור יש סיוע שמימי, כמו שנאמר **"יפתח צלוו כשמואל צלוו"** (ראש השנה כה ב). ובמדרש נאמר על הפסוק בדברי הימים **"ויהודיע היה ראש לאהרן ולומדים מזה שלא נאמר לבית אהרן. אילו היה אהרן בדורו של יהודיע היה יהודיע גדול ממנו, כי יהודיע היה מנהיג הדור ואהרן לא, אז בגלל העזר השמימי הניתן למנהיגי הדור הוא היה גדול מאהרן שאינו שייך לדור. ועוד כתוב: "לִבִּי מִלֶּךְ בְּיַד הַשֵּׁם עַל כָּל אֲשֶׁר**

קרה שהיות ובמרכז הבחירות הייתה המלחמה בדת להקים ממשלה חילונית טובה
ההשגחה שאין ממשלה, המלחמה הזו פוגעת במדינה באופן חמור ביותר, כי כל זכותנו בארץ היא קיום התורה.

וננסה למצוא עוד הסברים תורניים למצב ה'תוהו ובוהו' שנוצר בבחירות אלו עקב התיקו שבין הגושים, שכבר עוד קודם שגמרו למנות את כל קולות המצביעים כבר מרחפת באוויר השאלה: האם יהיו עוד בחירות?

דרך אחת, שיש כאן חלק מתהליך ההכנה לקראת ביאת משיח, וכמו שהובא בארוכה בגליון הקודם, ונביא כאן תמצית הענין, שהבחירות התקיימו בתאריך י"ז אלול, שהוא תחילת שמונת הימים בהם הקב"ה ברא עולמות והחריבן לקראת בריאת עולמנו, וכמו שמלחמת העולם השנייה נפתחה בתאריך זה ונסתיימה בתאריך כ"ד אלול שהוא יום האחרון של שמונת הימים האלו. והיא הביאה לתהליך השיבה לארץ ישראל ולהקמת המדינה. וכן כאן אנו רואים דברים מופלאים, שהבחירות האלו הובילו למבוי סתום, ולאי הקמת ממשלה, והרי נאמר: (סנהדרין צח, א'): "אין בן דוד בא עד שתתבטל מלכות הזלה מישראל". וידועה האימרה המיוחסת למרן החזון איש: שהמשיח לא יקבל את המדינה מההנהגה הציונית. נמצא שערעור לשלטון לא דתי הוא סימן טוב לביאת המשיח. ראייה לזה גם הוא מספר המצביעים החרדים שהיה כשישים ריבוא, שהוא מספר השייך לגאולה; (גאולת מצרים היתה כשישים היו שישים ריבוא, וכן מובא בשם הגר"א בספר קול התור שמספר שישים ריבוא שייך לגאולה, מענין מאוד מה שציין בספר התקופה הגדולה, שגם המדינה קמה כשהיו בארץ כ-650,000 יהודים, ובעת שחרור ירושלים היו בארץ שישים ריבוא יהודים מגיל 20 עד 60, ובעת הכרזת טראמפ על ירושלים כבירת ישראל, היו בתושבי ירושלים היהודים יותר משש מאות אלף איש. וכן כאן היה מספר מצביעים חרדים שומרי תורה במספר ייחודי זה).

דרך שניה: הנה אלו דברי הנביא ירמיה פרק י"ז: יט כה-אמר השם אלי, הלך ועמדת בשער בני-עם (העם), אשר יבאו בו מלכי יהודה, ואשר יצאו בו; ובכל שיערי ירושלים. כן אמרת אליהם שבעו דבר-השם מלכי יהודה, וכל-יהודה, וכל ישיבי ירושלים--הבאים, בשערים האלה. נא כה אמר השם, השמרו בנפשותיכם; ואל-תשאו משא ביום השבת, והבאתם בשערי ירושלים. כגולא-תוציאו משא מבתיכם ביום השבת, וכל-מלאכה לא תעשו; וקדשתם את-יום השבת, כאשר צויתי את-אבותיכם. כגולא שבעו, ולא הטו את-אזנם; ויקשו, את-ערכם, לבלתי שומע (שמוע), ולבלתי קנות מוסר. מז והיה אם-שבעו תשמעון אלי, נאם-השם, לבלתי הביא משא בשערי העיר הזאת, ביום השבת; ולקדש את-יום השבת, לבלתי עשות-בה כל-מלאכה. כה ויבאו בשערי העיר הזאת מלכים ושרים ישיבים על-כסא דוד רכבים ברכב ובסוסים, המה ושריהם--איש יהודה, וישבי ירושלים; וישבה העיר-הזאת, לעולם. כו ויבאו מערי-יהודה ומסביבות ירושלים ומארץ בנימין, ומן-השפלה ומן-ההר ומן-הנגב, מבאים עולה ויבוא, ומנזזה ולבונה--

בבעלי חיים, כך הם ניצלים מדברים העלולים להזיקם. אך מין האדם יש לו תכונת סקרנות עמוקה יותר, להבין מה שקורה, סקרנות זו היא חיובית כי היא עוזרת לגלות את נפלאות הבורא. כמו שקרה למדען ניוטון ששכב לנוח תחת עץ ופרי נשר על ראשו, דבר שקרה כבר לרבים שחיו לפניו, אך סקרנותו כאיש מדע הביאה אותו לשאול למה הפרי נשר למטה עליו ולא עף למעלה, וכך הוא גילה את כח המשיכה דבר שלימד הרבה את חוקי הבריאה של הבורא, ואם הסקר יש בו תועלת למפלגות לדעת היכן עליהם להשקיע את מאמציהם לשכנע לבחור עבורם, הרי זה עבורם, עבור ההמון ההתענינות בתוצאות הסקר היא סקרנות גרידא.

דבר אחר שאין בו תועלת לאף אחד, היא ההשקעה העצומה במדגם המתפרסם בסוף יום ההצבעה וההתענינות בו, הרי ידוע מתוך הניסיון שפעמים רבות המדגם החטיא את ידיעת האמת. ויותר מזה אפילו היה משקף את תוצאות האמת מדוע חייבים לדעת כמה שעות לפני היוודע התוצאה האמתית. דבר המבטא חוסר סבלנות, שהיא מידה גרועה מאד. ב'תלמוד תורה' - ישיבתו של הסבא מקלם חינוך לשליטה עצמית, ובמיוחד בנושא הסבלנות, לכן כל תלמיד שקיבל מכתב מהדואר לא היה פותח אותו עד היום שלמחרת. אמנם הזריזות היא מידה טובה אבל טובתה היא רק כשנעשית מתוך שקול דעת. אנשי כנסת הגדולה לימדו אותנו "הו מתונים בדין", וכאשר רבי אדא בר אהבה קרע בגד לא צנוע שאישה לבשה, בגלל שחשב שהיא יהודיה, וכשנודע לו שהיא נכרית הוא הוצרך לשלם סכום גבוה מאד, ונודע לו לאחר מכן ששמה 'מתון', אמר: "מתון מתון ד' מאה זוזי שוויא" כלומר, המתינות שווה ארבע מאות זוז, כסכום ששילם עבור קריעת הבגד הלא צנוע. שאילו היה מתון והיה מברר קודם היה מגלה שאינה יהודיה (ברכות כב, א).

בגמרא (יבמות סג, א) נאמר, קפוץ קנה קרקע, ומתון לשאת אישה. שלזה צריך שקול דעת יותר מאשר בקניית קרקע, לכן כדאי לאדם להיות מתון ולא להיות בהול ופזיז להזדרז בשביל דבר שאין בו תועלת.

עצה טובה להתעניין בתוצאות הבחירות רק בבוקר לאחר הבחירות, כאשר תוצאות האמת כבר ידועים ולא לבזבז זמן בדיווחים מהשטח, שאין בהם אמת.

התפילות ליד הכותל לפני הבחירות

גם גנץ וגם נתניהו הלכו לכותל בליל הבחירות כדי להתפלל לניצחון, לגנץ חכתה הפתעה לא נעימה בדמות צעקות רמות שקדמו את פניו ממתפללים שהיו שם. אולי בשביל שנראה בעליל איך שמתקיים בו הכתוב: "ובצע ברך נאין ה'" ובעין יעקב במסכת ברכות נמצא מאמר חז"ל שאינו מופיע בגמרא שלנו, שגם גנב כשחותר מחתרת בשביל לגנוב הוא מתפלל להצלחתו, ועל כך אין ראוי להתפלל על הצלחתה. וכמו שאין לעשות מצווה בדבר עבירה.

סיכום הבחירות תוצאות הבחירות:

שוב תיקו בין הגושים¹ המסקנה העיקרית ממה

¹ [הערה. יש לציין את הרמזים שבענין הבחירות על פי הגימטריות.

'גוש הימין בגימטריה = 424 + 309 + 115 = 848 השווה למילים משיח בן דוד.

גוש השמאל = 685 = 309 + 376 + 2 (עם הכולל של המילים),

בגימטריה הדומה לגימל של המילים 'לבטל התורה' = 687 = 616 + 71.

והנה איווט ליברמן עשה זאת בעיקר בגלל מלחמתו בחרדים והגימל של המילים 'איווט ליברמן היא שווה לגימל של המילה משיח 358 ועם ו

'איווט ליברמן הגימל היא" השטן - 364 המילה 'ליברמן לבדה היא

בגימל 332 הדומה לגימל של המילים 'יגער בך הו"ה 22 +

+ 26 = 283 = 331 הלקוחה מהפסוק יגער הך השטן, לרמז שמעשי

'השטן' שלו עשויים לקדם צעדי משיח כמו שיבואר.

ח טז ואילו בחורבן נאמר: "בְּמִנְזְשֵׁיכִים הוֹשִׁיבֵנִי כְּמִתֵּי עוֹלָם" (איכה ג ו) החושך הוא סמל לקדרות ועצב, השבת היא אורה לנשמה, ומשפיעה שפע רוחני על האדם, וכמו שחז"ל דורשים על הפסוק "לְיִהוּדִים" הַיְתֵה אֹרֶה וְשִׁמְוֶה" - אורה זו תורה, כן כאן, האור המדובר כאן הוא השפעה רוחנית המיוחדת לעם ישראל. והוא אור של הנשמה יתירה שאנו זוכים לה בשבת, כמו שכתוב "יָרַה הַשֵּׁם נְשִׁמַּת אֲדָמִים". והתורה ביום זה מאירה את הנשמה "לְיִהוּדִים" וְתִרְהַ אֹרֶךְ... (משלי ו כג) יחד עם אור מצוות הדלקת הנר.

אור ליהודים. יש לפרש עוד, על אור פניו של האדם, וכדברי חז"ל (בראשית פרשה יא) "ברכו באור פניו של אדם, קדשו באור פניו של אדם, לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת, כמו שהוא דומה בשבת".

אור ליהודים. דוקא, גם הגויים חוגגים לעצמם יום שבתון, אבל אין זה אור, אלא יום בטלה המביאה לשיעמום ולעבירה, יום ראשון ידוע כיום מועד לקטטות ולהתאבדויות, כי אצלם יום השביתה הוא יום בטלה ושיעמום, רק אצל עם ישראל המנוחה והשמחה הם אור, כי הוא יום קדושה ורוחניות, מנוחה ולא בטלה, שמחה ולא הוללות. (הרחבנו במק"א, כי מנוחה היא שלימות, כדברי ברוך בן נריה (ירמיהו מה, ג) "וּבְמִנְזְשֵׁיכִים לֹא מִצְאָתִי" ומבואר בתרגום ובמפרשים שמדבר על רוח הקודש שלא זכה שתשרה עליו, הרי שאין זו סתם מנוחה כשאר אומות העולם, אלא זמן של אפשרות להתעלות ולשלימות רוחנית).

יום שבתון יום מחמדים. יום שביתה, יום הנחמד, מלשון חמדה, שהקב"ה חמד וחשק את יום השבת לקדשו, וגם היהודים חומדים ומתאווים אל השבת. **שומריו וזכריו.** השומרים את השבת ממלאכה, שכל רשות הרבים, תחבורה, מפעלים, משרדים וחנויות ההומים ושוקקים מאדם שובתים ונחים, וזכירת השבת בקידוש ובתפילה, **המה מעידים.** כי **לששה כל בראים ועומדים.** על כך שבריאית העולם על ידי ה' לבדו בששת ימים. הרש"י הירש בפירושו לחומש כתב, מהשבת הראשונה בבריאה, אין חוקי טבע שמשתנים, וגם לא נוצרים חוקים חדשים, לכן השבת הראשונה מעידה שלששה ימים נבראו כל הברואים. וזהו 'עומדים', כי אילו חלילה העולם היה נברא מעצמו, היו צריכים חוקי טבע להשתנות ולהיווצר חדשים, אלא מכך שבשבת היא, נעצרה התחדשות הבריאה, וכל חוקי הטבע קבועים ועומדים, הרי זה סימן שהקב"ה ברא את הכל ורצה שהכל יהיה מוגבל לששת ימים. (אולי בזה יש לבאר דקדוק הלשון לששה ולא בששה, להראות שהקב"ה צמצם את הבריאה במכוון לששה ימים ולא יותר. וביתר ביאור, שששה הוא סמל לגבולות הטבע, והשבת מסמלת את הקדושה שהיא מרוממת את הבריאה מעל הטבע).

שְׁמִי שְׁמִים אֶרֶץ וַיְמִים. כָּל צְבָא מְרוֹם גְּבוּהִים וְרָמִים. תִּנְיָן וְאָדָם וְחַיִּת וְרָאִמִּים. כִּי בְנֵי ה' צוּר עוֹלָמִים. כל הבריאה נבראה בששת ימים, ושומריו וזכריו המה מעידים שכל אלו הברואים שהוזכרו כאן מקצתם - נבראו רק בששת ימים. **גבוהים ורמים.** מה בין גבוהים לרמים? רם מלשון רוממות ומעלה, וגבוה מלשון גובה פיזי. המלאכים גם נמצאים במקום גבוה, וגם רמים במעלתם.

שְׁמִי שְׁמִים. גם הגלוי לנו (ארץ, ימים, תנין ואדם וכו') וגם הנסתר (שמי שמים, צבא מרום) נבראו בששת ימים. **כי ביה ה' צור עולמים.** העולם הזה נברא בה' ועולם הבא ביה, ושני העולמים - בששת ימים, ה' צר את העולמים. (מילת 'צור' כאן, אינה שם תואר אלא שם פעולה, שצר את העולמים). **הוא אשר דיבר לעם סגולתו שמור לקדשו מבואר ועד צאתו.**

וּמִבְּאֵי תוֹדָה, בֵּית הַשֵּׁם. מִזְוָאם-לֹא תִשְׁמְעוּ אֹלֵי, לְקַדְשֵׁי אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, וּלְבִלְתִּי שְׂאֵת מִשָּׂא וּבֹא בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: וְהִצִּיתִי אֵשׁ בְּשַׁעְרֶיהָ, וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַם--וְלֹא תִכְפְּהָ". הרי מבואר כי הבטחת השלטון בעם ישראל תלויה בשמירת שבת, וכיוון שגם הליכוד אשם בהרחבת חילולי השבת, בעיקר בענייני התחבורה הציבורית והתיקונים ברכבת ישראל שנעשים בשבת, נעשים

הליכוד וגם העם כולו באי הצלחה להעמיד שלטון, ועוד נאמר שם שיהיו אש שלא תכבה - שריפות בלתי פוסקות בגלל חילול השבת, כנראה עפיפוני השרפות בעוטף עזה הם עונש על כך. ומורינו כבר הזהיר על זה כמה פעמים (והובא כמה פעמים בגליונו) שצעקת השבת עוד עלולה לגרום חלילה לעונש לעם ישראל. ואולי כל תהליך הבחירות הזה הוא גם עונש פרטי לנתניהו שבשבת האחרונה לפני הבחירות כינס אסיפה לדון בהכנות לבחירות.

דרך שלישית: כעת מתוכננת 'תכנית המאה' של נשיא ארה"ב טראמפ, אשר כפי הנראה כוללת וויתורים על חלקים בארץ, יתכן שלכן מתעכב ייסוד הממשלה שמפריע לדון בדברים כדי לעכב את התכנית שהדבר לא יקרה.

והנה, החרדים למרות המלחמה נגדם התחזקו, כי הם הלכו על פי רבותיהם, וקיימו את דבר הכתוב לא תסור מכל אשר יורוך ימין ושמאל, והדברים מקבלים יותר משמעות כשהעם נחלק לגוש שמאל וגוש ימין. וזכו ב-17 נציגים בכנסת עוד יותר ממה שהיה בתחילת המדינה כשהיתה 'חזית דתית מאוחדת', וגם שהיו כמעט שישים ריבוא מצביעים, שזה מספר משמעותי הקשור לגאולה (כמו שנתבאר לעיל בדרך השניה).

ועוד קרה; שרבים מהציונות הדתית הצביעו הפעם ליהדות התורה. הציונות הדתית השיגה רק שבע מושבים בכנסת, לעומת 12 שהיו לה הרבה שנים ולחרדים היו הרבה שנים רק 4-6 חברי כנסת. הציונות הדתית לא צייתה לרבנים ובכך איבדה את דרכה. תנועה בשם מפלגת נועם שוויתרה על ריצה לכנסת כדי לא לשרוף קולות אולי מבשרת על תחילת חשבון נפש בכיוון הנכון.

כעת עמדה אשה בראשות מפלגה של הציונות הדתית, נראה שזה לא רק החטא אלא העונש, ואכן בגלל זה כנראה היתה בריחת מצביעים לכיוון יהדות התורה במספר משוער של כחמשת אלפים מצביעים. כדאי להזכיר שבזמנו, כל רבני ירושלים כולל הרב קוק סברו שלא רק שאין לנשים להבחן, אלא גם אין לנשים לבחור, ואכן, אצל החרדים הצביעו רק הגברים ובקלפיות מיוחדות לגברים, והמזרחי החליט על דעת עצמו שגם נשים יצביעו, אף שזה היה בקלפיות מיוחדות לנשים, אבל בכל זאת היה זה נגד הרבנים, אולי מזה נגרם אחרי דורות שהיתה בראשות מפלגה המזוהה עם ה'מזרחי' אשה חילונית.

ביאורי הזמירות

מְזוֹמֹר שִׁיר, לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב, לְהַדוֹת לַהֲשֵׁם; וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ. " (תהלים צב א, ב). מְנוּחָה וְשִׁמְחָה לֹא לְיִהוּדִים - יש לפרש בשתי משמעויות, או שהמנוחה והשמחה שבשבת היא אור ליהודים, או, שהשבת היא מנוחה ושמחה ואור ליהודים.

האורה מופיעה הרבה עם השמחה, (מטבע לשון דומה יש בפיט יום זה לישראל: 'יום זה לישראל אורה ושמחה, שבת מנוחה') וגם בפורים, "לְיִהוּדִים" הַיְתֵה אֹרֶה וְשִׁמְוֶה וְשִׁעֵן וְיָקָר" (אסתר

בליל ראש השנה וביקש טלית שאולה) ויתכן, שמה שנהגו להקפיד על זה הוא דוקא בימים אלו, וכמו שמקפידים בעשרת ימי תשובה לאכול רק פת ישראל, גם במקום שנהגו בשאר הימים היתר בפת פלטר עכו"ם. ואמנם העולם לא חוששים לזה וגם בליל ראש השנה מתעטף הש"צ בטלית צבור. וצריך לומר לפי דעתם כדעת הגרש"ז אויערבך, שאמר שהלכה זו אמורה רק בסליחות שנאמרות לפני עלות השחר, משום שחששו שמא ישכח לברך כאשר יגיע השחר. לפי זה, בסליחות שנאמרות בלילה שלא סמוך לשחר, אין צורך בטלית שאולה. ואמנם נראה, שבימינו, שרוב בני הכנסת הם שייכים לעמותה פרטית של בית הכנסת, ועל כן אין דינם כבית כנסת של הקהל, ואם כן טלית הציבור שם, אינה שייכת למתפללים, אלא אם כן כיוון לזכות בה, ולכן במקומות אלו אין צורך להתעטף בטלית שאולה, שהרי אין החזן מתכוון לזכות בטלית.

ענייני המצוות שבפרשיות השבוע – מתוך "ספר החינוך לדורינו" מאת רבנו שליט"א

תרי"א. מצווה לנהוג בדרכי ה' יקימך ה' לו לעם קדוש... והלכת בדרכיו (שם כ"ח ט')

מהות המצווה: "שנצטוונו לעשות כל מעשינו בדרך הישר והטוב בכל יכולתנו וכוחנו, ושנטה כל דרכינו עם האנשים זולתינו על דרך החסד והרחמים, שזה דרך השם יתברך, וזה שהוא חפץ מבריותיו, כדי שבוה יזכו לטובו כי חפץ חסד הוא".

ולהרמב"ם כלולה במצווה גם הנהגה נכונה במידות ללכת בדרך האמצעית מלבד במידת הגאווה כאמור (אבות): "מאד מאד הווה שפל רוח" (וראה באבן האזל חלק ספר מדע) שגם במידה זו יש ללכת במידה הממוצעת. אלא שיש הבדל בין ההתנהגות במידה זו כלפי אחרים לבין הנהגתו כלפי עצמו.

בספר תומר דבורה להרמ"ק נמנו ונתבארו כל י"ג מידות רחמים של הבורא וכיצד עלינו ליישם אותם בחיינו.

והרלב"ג הוסיף: שזה גם יביא את האדם לחקור במידות ה' כדי לעשות כמותן.

יש לקנות מהם לפי היכולת מן הטעמים אשר ביארנו, ואף על פי שהניחו לו אבותיו מהם רבים.

את המצווה מקיימים גם על ידי שליחות ששוכרים סופר שיכתוב עבורם, מכל מקום שמי למד לכתוב וכותב בעצמו וכלשון הכתוב: "כתבו לכם" כי דבר שעמל עליו אדם וטרח בו הוא חביב לו, וכלשון חז"ל (ב"מ ל"ח, א): "רוצה אדם בקב שלו יותר מטי' קבין של חברו" ופרש רש"י "מפני שעמל בו". וחז"ל גם אמרו על הכותב בעצמו: "כאילו קיבל את התורה בהר סיני", ופירשו המפרשים שכיוון שחביבה עליו התורה בגלל שעמל בכתיבה, הוא ירבה ללמוד אותה ומתוך זה יקיים מצוותיה ויגיע ליראת ה'.

למה בימינו לא מקפידים כולם לקיים מצווה זו, ראה בחיבורנו הכתב והמכתב, אחד הסיבות לפי השאגת אריה: כי אין אנו יודעים את הנוסח המדויק. ואת העניין העיקרי של המצווה שיהיו ספרים ללמוד מהם, היום שרק קוראים בהם בציבור בבית כנסת ולומדים בספרים מודפסים מקיימים את חלק המצווה הזה בקניית ספרים שלומדים בהם כמו חומש, גמרא, שולחן ערוך וכדומה.

המכון להסרת מכשול איסור תולעים לזיכוי הרבים! ניתן להזמין הרצאות מהרב שליט"א בעניין תולעים ודרכי הטיפול בהם 054-841-6169

לעילוי נשמת מיישה בן תמרה ויצחק ת.נ.צ.ב.ה.

ייתכן שהציווי לקדשו מבואו ועד צאתו גם על תוספת שבת. כמו שנתבאר בפיוט 'כל מקדש שביעי' על המילים 'יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו', או שהכוונה שבשבת כל חלק ממנו הוא תוספת קדושה, בלילה – ויכולו – שבת בראשית. בשחרית – ישמח משה – שבת מתן תורה, מנחה – אתה אחד – שבת של העתיד לבוא יום שכולו שבת. הוא אשר דיבר, הכוונה, רמז לנו בתורה את מצוות תוספת שבת. וגם יש דבר נוסף הרמזו בשמירה לקדשו מבואו ועד צאתו, שכל השבת הוא יום אחד, וכולו קדוש בשווה, ולא שחלילה ימתין כבר לצאתו, כי אין חילוק בקדושת זמן אחד בשבת מחבירו.

שַׁבַּת קִדְשׁ יוֹם חֻמְדָּתוֹ. כִּי בּוֹ שַׁבַּת אֵל מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ

השבת הוא יום חשוב לפני הקב"ה כי הוא מעיד על בריאת העולם (וראה מה שנתבאר למעלה על פי הרב הירש), שהשבתה ביום השביעי הגדירה את סיום הבריאה, ובוה שאין נוצרים חוקי טבע חדשים, זה מוכיח ומעיד על כך שה' הוא הבורא היחידי. ועוד, קדושת השבת מעידה על מטרות הבריאה – שהיא לעבוד את הבורא, והמלאכות בששת ימי המעשה הם רק אמצעים לזה.

בְּמִצְוַת שַׁבַּת אֵל יִחְלִיץְךָ - יִחְלִיץ מִלְשׁוֹן חוֹזֵק. כְּמוֹ

"...וְעֲצֻמוֹתֶיךָ יִזְכְּלֶיךָ..." (ישעיה מ"ד) יחזק אותך לשמור את השבת וגם השבת מרוממת את האדם ונותנת לו כח וחיזוק לשמירת כל המצוות. יחליץ הוא ענין חיזוק גשמי ויאמצך רוחני.

קוֹם קָרָא אֱלֹוֵי יָחִישׁ לְאַמְצָךְ. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה כֹּאן, יָחִישׁ

לאמצך, ולחזקך". וקרא אליו בתפילת השבת; **נשמת כל חי וגם נעריצך**, הנאמר בקדושה של מוסף, וזה הוספה שמוסיפים על תפילות השבת, ובזכות זה שאתה קורא אליו - יחיש לאמצך.

אֶכּוֹל בְּשִׂמְחָה כִּי כָּבֵד רָצָךְ. הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת הַקַּב"ה רוֹצֵה

בו ומרוצה ממנו, והשבת יש בה כח כפרה כמו תשובה, וכמו שמצינו גם באדם הראשון כשנודע לו מקין על כוחה של תשובה, אמר "בְּזִמְרוֹ יֵצִיר, לְיוֹם הַשַּׁבָּת." (תהלים צ"ב א). ממילא מובן שיש שמחה בגלל שה' רוצה בו ויכול לאכול בשמחה. וכלשון הפסוק "כִּי אֶכֶּל בְּשִׂמְחוֹהוּ לְזִמְרוֹ וְיִשְׂתַּה בְּלֵב טוֹב יִיָּהּ כִּי כָּבֵד רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיךָ" (קהלת ט ז).

ומה תאכל בשמחה: **"מִשְׁנֵה לֶחֶם וְקִדּוֹשׁ רְבֵה. בְּרוֹב**

מִטְעָמִים וְרוּחַ נְדִיבָה." – הכוונה בנדיבות ובשפע – וזה ההמשך לרוב מטעמים, הרבה מינים, ובכמות.

יִזְכּוּ לְרַב טוֹב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ. כְּמוֹ שִׁכְתוֹב בַּחז"ל

שהמענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים. וזה יהיה ב'ביאת גואל לחיי עולם הבא' שאז הם יזכו לרב טוב. עוד אפשר לפרש, מה הרב טוב שיזכו המתענגים בה? **בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא**, - שהם יזכו ליטול חלק בביאת הגואל, כי השבת מקרבת את הגאולה.

פינת ההלכה

בעת אמירת סליחות צריך החזן להתעטף בטלית לכבוד אמירת י"ג מידות (על פי דברי הגמרא ראש השנה יז, ב), ויעבר ה' על פניו ויקרא, אמר רבי יוחנן... מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין - יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם" ולכן צריך החזן להתעטף בטלית, או משום כבוד הציבור). ואם אומרים סליחות לפני עלות השחר נוהגים לקחת טלית שאולה שאין צריך לברך עליה, מכיוון שיש ספק אם מברכים על ציצית בלילה. והנה, במשך השנה (כגון ליל שבת) לא ראינו שחוששים לזה, (ואמנם ראיתי בישיבת איתרי, שהיה אדם גדול שהיה חזן

עשה לך רב - תשעט'

להשיג את הספרים בחנות "יש כיווי" [סריגת שוורץ], מלכי
ישראל 1, ירושלים טל' 02-538-3955
להערות והארות, ולקבלת העלון במייל ולפלאפונים מושגחים
ולתגובות: אש"ל – איגוד שומעי לקחו של רבינו:
eeguds@gmail.com

תרומות והקדשות: 058-325-8278, 052-718-9446
ספרי רבנו על המדף:
(1) פתחי תשובה, (2) חזון תשובה, (3) פתח לדופקים בתשובה,
(4) ימי הרחמים והסליחות, (5) שופר תרועה, (6) בן תורה
וישיבה